

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EuroCivic Lab

**Strengthening European Identity
and Citizenship through
SDGs, Social Activism and
Living Labs Methodology in
School Education**

WP4

Συμπληρωματικοί πόροι – Ενότητα 5

The EuroCivic Lab project: Strengthening European Identity and Citizenship through SDGs, Social Activism and Living Lab methodology in School Education

2024-1-HU01-KA220-SCH-000251467

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Εθνικής Μονάδας Erasmus+. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο φορέας διαχείρισης μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Creative Commons License

CC BY-NC 4.0

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

This license requires that reusers give credit to the creator. It allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, for noncommercial purposes only.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

Συγγραφείς	Εταίρος του έργου
	Torbali

Εταίροι του έργου

Τίτλος	Μελέτη περίπτωσης: Ο καθαρισμός του ελαιώνα
Τύπος	Μελέτη περίπτωσης (γραφτό σενάριο με ερωτήσεις αναστοχασμού)
Σύντομη περιγραφή	Μια σύντομη γραπτή μελέτη περίπτωσης, στην οποία τρεις μαθητές μετατρέπουν μια καθημερινή παρατήρηση — σκουπίδια σε έναν τοπικό ελαιώνα — σε τεκμηριωμένη, υπεύθυνη δράση με την υποστήριξη της κοινότητας. Παρουσιάζει την αντίληψη του ακτιβισμού στην Ενότητα 5 ως αναγνώριση κάποιου άδικου ή επικίνδυνου στοιχείου και συνεργασία με άλλους για την αλλαγή του. Η ιστορία Σε πολλές μεσογειακές και νότιες ευρωπαϊκές περιοχές, οι ελαιώνες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής — συνδέονται με το οικογενειακό εισόδημα, την τοπική παράδοση και το ίδιο το τοπίο. Ένα πρωινό Δευτέρας, τρεις μαθητές περνούν δίπλα από έναν ελαιώνα στην άκρη της πόλης και παρατηρούν κάτι που χαλά την εικόνα: πλαστικές σακούλες, μπουκάλια και υπολείμματα πικνίκ διάσπαρτα ανάμεσα στα δέντρα από το Σαββατοκύριακο. Αρχικά μοιάζει να είναι πρόβλημα κάποιου άλλου — ίσως του τοπικού συμβουλίου ή του ιδιοκτήτη της γης. Όμως ένας μαθητής λέει: «Αν τα αφήσουμε, θα μείνουν. Αν πάμε λίγοι, είναι ένα απόγευμα. Αν πάμε εκατό, είναι είκοσι λεπτά». Αυτή η πρόταση αποδίδει ολόκληρη την ιδέα του ακτιβισμού: παρατηρούμε κάτι άδικο ή επικίνδυνο και συνεργαζόμαστε με άλλους για να το αλλάξουμε. Η τάξη δεν περιορίζεται στη συλλογή των σκουπιδιών. Οι μαθητές μιλούν με το τοπικό συμβούλιο και έναν κοντινό αγροτικό συνεταιρισμό και μαθαίνουν ότι τα σκουπίδια ανάμεσα στα δέντρα μπορούν να προσελκύσουν παράσιτα και ακόμη να προκαλέσουν κίνδυνο πυρκαγιάς κατά τους ξηρούς θερινούς μήνες — επομένως το θέμα δεν αφορά μόνο την εμφάνιση, αλλά την προστασία ενός κοινού πόρου από τον οποίο εξαρτάται ολόκληρη η κοινότητα. Οργανώνουν καθαρισμό το Σάββατο, αλλά σχεδιάζουν επίσης κάτι που θα διαρκέσει περισσότερο από ένα καθαρό απόγευμα:

Εταίροι του έργου

	απλές, πολύγλωσσες πινακίδες που ζητούν από τους επισκέπτες να «αφήσουν τον ελαιώνα όπως τον βρήκαν» και μια σύντομη ενημερωτική κάρτα που εξηγεί γιατί τα δέντρα έχουν οικονομική, πολιτιστική και περιβαλλοντική σημασία. Δύο εβδομάδες αργότερα, μια τοπική εφημερίδα αναφέρει την πρωτοβουλία και ο συνεταιρισμός προσφέρεται να τοποθετήσει κάδο απορριμμάτων στην είσοδο του ελαιώνα. Κανείς δεν περίμενε μια πλήρη εθνική εκστρατεία· αυτό που συνέβη ήταν μικρότερο και πιο ανθεκτικό στον χρόνο — ένας χώρος που φροντίζεται από τους ανθρώπους που τον χρησιμοποιούν. Ερωτήσεις αναστοχασμού 1. Τι έκανε αυτή την ενέργεια περίπτωση «ακτιβισμού» και όχι απλώς καθαρισμό; 2. Γιατί οι μαθητές επέλεξαν να μιλήσουν με το συμβούλιο και τον συνεταιρισμό αντί να δράσουν μόνοι τους; 3. Η ενότητα αναφέρει ότι ο ακτιβισμός πρέπει να είναι «τεκμηριωμένος και υπεύθυνος». Ποια μέρη της ιστορίας δείχνουν ότι οι μαθητές ήταν ενημερωμένοι; Ποια δείχνουν ότι ήταν υπεύθυνοι; 4. Υπάρχει κοντά στο σπίτι ή το σχολείο σας ένας χώρος που θα μπορούσε να ωφεληθεί από ένα παρόμοιο μικρό έργο με πρωτοβουλία της κοινότητας; Ποιο θα ήταν το πρώτο βήμα που θα κάνατε;
Μαθησιακοί στόχοι	• Αναγνώριση ότι ο ακτιβισμός μπορεί να ξεκινήσει από κάτι τόσο συνηθισμένο όσο η διαδρομή προς το σχολείο. • Σύνδεση ενός κοινού φυσικού πόρου με ευρωπαϊκές αξίες όπως η αλληλεγγύη και η συλλογική ευθύνη. • Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μικρές, επαναλαμβανόμενες δράσεις (ένας καθαρισμός, μια πινακίδα, μια συζήτηση με τις τοπικές αρχές) οδηγούν σε διαρκή αλλαγή.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	

Εταίροι του έργου

Προτεινόμενη χρήση

Διαβάστε τη μελέτη περίπτωσης δυνατά ή ανά ζεύγη. Στη συνέχεια, επεξεργαστείτε τις ερωτήσεις αναστοχασμού σε μικρές ομάδες (4–5 μαθητών) πριν από μια σύντομη συζήτηση με όλη την τάξη. Διαθέστε συνολικά 30–40 λεπτά. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγή πριν από τις ασκήσεις αξιολόγησης της ενότητας ή ως αυτοτελές μάθημα αγωγής του πολίτη.

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

Τίτλος	Μελέτη περίπτωσης: Το άνισο γήπεδο
Τύπος	Μελέτη περίπτωσης (γραπτό σενάριο με ερωτήσεις αναστοχασμού)
Σύντομη περιγραφή	Μια σύντομη γραπτή μελέτη περίπτωσης σχετικά με τον ακούσιο αποκλεισμό σε έναν σχολικό αθλητικό χώρο και μια τάξη που ανταποκρίνεται με στοιχεία, διαβούλευση και μια άμεση λύση χαμηλού κόστους. Τοποθετεί τα τρία θεμέλια του υπεύθυνου ακτιβισμού της Ενότητας 5 — ασφάλεια, ηθική και ένταξη — σε μια κατάσταση που οι μαθητές αναγνωρίζουν αμέσως. Η ιστορία Το γήπεδο μπάσκετ πίσω από το σχολείο έχει ένα σημείο όπου το τσιμέντο έχει ραγίσει και ανασηκωθεί από τον προηγούμενο χειμώνα. Για τους περισσότερους μαθητές είναι απλώς κάτι που παρακάμπτουν. Για τον Sam, που χρησιμοποιεί πατερίτσες για μερικούς μήνες έπειτα από τραυματισμό στο πόδι, σημαίνει ότι το γήπεδο είναι απρόσιτο — ένα λάθος βήμα μπορεί να προκαλέσει πτώση. Κανείς δεν απέκλεισε σκόπιμα τον Sam. Όταν όμως η τάξη οργανώνει ένα μεσημεριανό τουρνουά 3 εναντίον 3, ο Sam είναι ο μόνος που μένει στο πλάι, κρατώντας το σκορ αντί να παίζει. Ένας συμμαθητής το παρατηρεί και ρωτά ευθέως: «Τι θα βοηθούσε πραγματικά — όχι τι υποθέτουμε εμείς ότι θα βοηθούσε;» Η απάντηση του Sam είναι απλή: «Αφήστε με να παίξω τα παιχνίδια στη γωνία, κοντά στο επίπεδο τμήμα, και επισκευάστε το ραγισμένο σημείο όταν μπορέσετε». Η τάξη κάνει τρία πράγματα. Πρώτον, μετρά τη φθαρμένη περιοχή και βγάζει φωτογραφίες, ώστε το αίτημα προς τη διοίκηση του σχολείου να βασίζεται σε γεγονότα και όχι μόνο σε εντύπωση. Δεύτερον, επανασχεδιάζει το πρόγραμμα του τουρνουά, ώστε τα παιχνίδια που χρειάζονται ολόκληρο το γήπεδο να διεξάγονται στην ασφαλή πλευρά, ενώ τα μικρότερα παιχνίδια εναλλάσσονται στην επίπεδη περιοχή — μια μικρή, άμεση λύση χωρίς κόστος. Τρίτον, γράφει ένα σύντομο, ευγενικό αίτημα προς τη διοίκηση του σχολείου, συνοπογεγραμμένο από την τάξη, ζητώντας την επισκευή του γηπέδου πριν από το επόμενο τρίμηνο.

Εταίροι του έργου

	Η επισκευή χρειάζεται μερικές εβδομάδες για να οργανωθεί. Στο μεταξύ, ο Sam παίζει σε κάθε αγώνα. Η περίπτωση παρουσιάζει τα τρία θεμέλια του υπεύθυνου ακτιβισμού: ασφάλεια (κανείς δεν καλείται να παίζει σε μη ασφαλές σημείο), ηθική (η τάξη ακούει τον Sam αντί να μαντεύει τι χρειάζεται) και ένταξη (όλοι συνεχίζουν να συμμετέχουν με τρόπο που λειτουργεί στην παρούσα κατάσταση). Ερωτήσεις αναστοχασμού 1. Ενήργησε κάποιος σε αυτή την ιστορία σκόπιμα άδικα; Γιατί έχει σημασία αυτή η διάκριση όταν εξετάζουμε τον ακτιβισμό; 2. Γιατί η τάξη ρώτησε τον Sam τι χρειαζόταν αντί να αποφασίσει για λογαριασμό του; 3. Η τάξη χρησιμοποίησε φωτογραφίες και μετρήσεις στην επιστολή προς τη διοίκηση. Γιατί τα στοιχεία μπορούν να αυξήσουν τις πιθανότητες επιτυχίας ενός αιτήματος; 4. Σκεφτείτε ένα στοιχείο του δικού σας σχολικού περιβάλλοντος (μια πόρτα, μια θορυβώδη αίθουσα, ένα χαλασμένο φως) που μπορεί να αποκλείει κάποιον χωρίς να γίνεται αντιληπτό. Ποιο θα ήταν ένα δίκαιο πρώτο βήμα βασισμένο σε στοιχεία;
Μαθησιακοί στόχοι	• Εντοπισμός της διαφοράς μεταξύ του σκόπιμου αποκλεισμού και του αποκλεισμού που προκύπτει από παράλειψη στον σχεδιασμό του περιβάλλοντος. • Εφαρμογή του πλαισίου «Ασφάλεια – Ηθική – Ένταξη» της Ενότητας 5 σε μια συγκεκριμένη, καθημερινή σχολική κατάσταση. • Εξάσκηση στον σχεδιασμό ενός δίκαιου αιτήματος προς σχολική αρχή, βασισμένου σε στοιχεία.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	
Προτεινόμενη χρήση	Διαβάστε τη μελέτη περίπτωσης δυνατά ή ανά ζεύγη. Στη συνέχεια, επεξεργαστείτε τις ερωτήσεις αναστοχασμού σε μικρές ομάδες (4–5 μαθητών) πριν από μια σύντομη συζήτηση με όλη

Εταίροι του έργου

την τάξη. Διαθέστε συνολικά 30–40 λεπτά. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγή πριν από τις ασκήσεις αξιολόγησης της ενότητας ή ως αυτοτελές μάθημα αγωγής του πολίτη.

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

Τίτλος	Μελέτη περίπτωσης: Ποια ιδέα κερδίζει;
Τύπος	Μελέτη περίπτωσης (γραφτό σενάριο με ερωτήσεις αναστοχασμού)
Σύντομη περιγραφή	Μια σύντομη γραπτή μελέτη περίπτωσης για μια ψηφοφορία μαθητικού συμβουλίου που είναι τεχνικά δημοκρατική αλλά δομικά άδικη και για το πώς ο επανασχεδιασμός της διαδικασίας αλλάζει το ποιος ακούγεται. Προσφέρει στους μαθητές ένα συγκεκριμένο παράδειγμα σχολικής κλίμακας για την προσέγγιση των ευρωπαϊκών συζητήσεων περί δημοκρατίας, ισότητας και συμμετοχής. Η ιστορία Κάθε χρόνο, το μαθητικό συμβούλιο συγκεντρώνει ιδέες για τη διάθεση ενός μικρού προϋπολογισμού στη σχολική αυλή — νέα παγκάκια, σκίαστρα, τραπέζι πινγκ πονγκ, περισσότερα φυτά. Φέτος, αποφασίζει να κάνει τη διαδικασία «πιο δημοκρατική» ζητώντας από τους μαθητές να φωνάξουν ιδέες σε μία θορυβώδη συγκέντρωση και να ψηφίσουν με χειροκρότημα την πιο δυνατά εκφρασμένη πρόταση. Στο τέλος, κερδίζει η ιδέα για ένα τέρμα ποδοσφαίρου — την πρότεινε η πιο θορυβώδης ομάδα στην αίθουσα. Λίγες ημέρες αργότερα, ένας εκπαιδευτικός παρατηρεί ότι σχεδόν καμία ιδέα κοριτσιών δεν μπήκε στον τελικό κατάλογο, ενώ αρκετοί πιο ήσυχοι μαθητές λένε ότι δεν είχαν καν την ευκαιρία να μιλήσουν. Μια μαθήτρια, η Μία, ήθελε να προτείνει μια γωνιά ανάγνωσης με σκιά και καθίσματα, αλλά η ψηφοφορία με χειροκρότημα δεν επέτρεψε καν να ακουστεί η ιδέα της. Το μαθητικό συμβούλιο αποφασίζει να επαναλάβει τη διαδικασία με διαφορετικό τρόπο. Αυτή τη φορά, κάθε τάξη υποβάλλει εκ των προτέρων γραπτές προτάσεις ανώνυμα. Παρουσιάζεται ένας κατάλογος πέντε ιδεών με σύντομη επεξήγηση για καθεμία. Η ψηφοφορία γίνεται με μυστική ψήφο επί τρεις ημέρες, ώστε οι μαθητές που δεν αισθάνονται άνετα να μιλούν μπροστά σε πλήθος να έχουν ισότιμη φωνή. Η ιδέα της Μία για γωνιά ανάγνωσης μπαίνει στον τελικό κατάλογο και καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση· το συμβούλιο δεσμεύεται να τη χρηματοδοτήσει το επόμενο τρίμηνο.

Εταίροι του έργου

	Η περίπτωση αποτελεί ένα μικρό, τοπικό παράδειγμα μιας πολύ ευρύτερης ιδέας στην ευρωπαϊκή πολιτική ζωή: μια δημοκρατική διαδικασία είναι δίκαιη μόνο αν δίνει πραγματικά σε όλους — και όχι μόνο στους πιο θορυβώδεις — ουσιαστική ευκαιρία να ακουστούν. Ερωτήσεις αναστοχασμού 1. Γιατί το σύστημα ψηφοφορίας με χειροκρότημα απέτυχε να εκπροσωπήσει ολόκληρη την τάξη, παρότι «όλοι μπορούσαν να ψηφίσουν»; 2. Ποιες συγκεκριμένες αλλαγές έκαναν τη δεύτερη διαδικασία δικαιότερη; Ποιες από αυτές θα μπορούσατε να εφαρμόσετε σε μια απόφαση της δικής σας τάξης; 3. Είναι η πλειοψηφική ψήφος πάντα το δικαιότερο αποτέλεσμα; Μπορείτε να σκεφτείτε μια περίπτωση στην οποία ίσως δεν είναι; 4. Πώς συνδέεται αυτή η περίπτωση με την ιδέα της ενότητας ότι «δημοκρατία» σημαίνει να ακούμε, να συζητούμε και να αποφασίζουμε δίκαια — όχι απλώς να μετράμε τις πιο δυνατές φωνές;
Μαθησιακοί στόχοι	• Διάκριση μεταξύ μιας διαδικασίας που φαίνεται δημοκρατική (μια ψηφοφορία) και μιας διαδικασίας που είναι πραγματικά δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς. • Σύνδεση αυτού του σχολικού παραδείγματος με τις ευρωπαϊκές αξίες της δημοκρατίας, της ισότητας και της συμμετοχής. • Εξάσκηση στον σχεδιασμό μιας διαδικασίας λήψης αποφάσεων που δίνει στις πιο ήσυχες φωνές δίκαιη ευκαιρία να ακουστούν.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	
Προτεινόμενη χρήση	Διαβάστε τη μελέτη περίπτωσης δυνατά ή ανά ζεύγη. Στη συνέχεια, επεξεργαστείτε τις ερωτήσεις αναστοχασμού σε μικρές ομάδες (4–5 μαθητών) πριν από μια σύντομη συζήτηση με όλη την τάξη. Διαθέστε συνολικά 30–40 λεπτά. Μπορεί να

Εταίροι του έργου

	χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγή πριν από τις ασκήσεις αξιολόγησης της ενότητας ή ως αυτοτελές μάθημα αγωγής του πολίτη.
--	--

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

Τίτλος	Γνωρίζετε και τους 17 ΣΒΑ;
Τύπος	Πόρος πολυμέσων (σύντομο βίντεο)
Σύντομη περιγραφή	Σχετικά με αυτόν τον πόρο Ένα σύντομο και προσιτό βίντεο που παρουσιάζει και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ με απλή γλώσσα, απλά εικονίδια και καθημερινά παραδείγματα. Αποτελεί χρήσιμη επανάληψη πριν οι μαθητές σχεδιάσουν έργα ακτιβισμού τα οποία, όπως απαιτεί η ενότητα, πρέπει να συνδέονται ρητά με έναν ή περισσότερους ΣΒΑ. Δραστηριότητα στην τάξη Πριν από την προβολή: ζητήστε από τους μαθητές να προβλέψουν σε μία πρόταση το θέμα του πόρου με βάση τον τίτλο του. Μετά την προβολή: οι μαθητές συμπληρώνουν ένα σύντομο δελτίο εξόδου «Ένα πράγμα που έμαθα / μία ερώτηση που εξακολουθώ να έχω» και έπειτα το μοιράζονται ανά ζεύγη. Ερωτήσεις αναστοχασμού • Ποιο είναι το πιο απροσδόκητο γεγονός ή η πιο απροσδόκητη ιδέα αυτού του πόρου; • Πώς συνδέεται με κάτι στο δικό σας σχολείο ή στην πόλη σας; • Τι θα λέγατε σε έναν φίλο που έχει 3 λεπτά για να κατανοήσει αυτό το θέμα;
Μαθησιακοί στόχοι	• Κατονομασία και σύντομη περιγραφή των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. • Εντοπισμός των ΣΒΑ που σχετίζονται περισσότερο με ακτιβιστικές δράσεις στη δική τους πόλη ή στο σχολείο τους. • Εξάσκηση στη σύνδεση μιας συγκεκριμένης τοπικής δράσης με έναν συγκεκριμένο παγκόσμιο στόχο.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	Πηγή: Do you know all 17 SDGs? (YouTube) https://www.youtube.com/watch?v=0XTBYMfZyrM

Εταίροι του έργου

Προτεινόμενη χρήση

Προβάλετέ το στην αρχή ενός μαθήματος ως πεντάλεπτη επανάληψη, πριν οι μαθητές επιλέξουν ποιον ή ποιους ΣΒΑ θα στηρίξει το δικό τους έργο ακτιβισμού (π.χ. οι πόροι «Πρόκληση Πράσινου Διαδρόμου» ή «Εκστρατεία για Δίκαιη Φωνή»).

Εταίροι του έργου

Τίτλος	Εικονική Ανταλλαγή Erasmus+
Τύπος	Πόρος πολυμέσων (διαδικτυακή πλατφόρμα / ιστοσελίδα)
Σύντομη περιγραφή	Σχετικά με αυτόν τον πόρο Ένα επίσημο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που επιτρέπει σε νέους ηλικίας 18–30 ετών από την Ευρώπη και τη Νότια Μεσόγειο να συμμετέχουν σε δομημένους διαδικτυακούς διαπολιτισμικούς διαλόγους στο πλαίσιο τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης. Η παρουσίασή του σε μικρότερους μαθητές τούς προϋδεάζει για το είδος διασυνοριακής συνεργασίας στο οποίο μπορούν να συμμετάσχουν όταν μεγαλώσουν και δείχνει ότι η ευρωπαϊκή ταυτότητα ασκείται ενεργά και δεν αποτελεί μόνο αντικείμενο μελέτης. Δραστηριότητα στην τάξη Πριν από την ανάγνωση: ζητήστε από τους μαθητές να προβλέψουν σε μία πρόταση το θέμα του πόρου με βάση τον τίτλο του. Μετά την ανάγνωση: οι μαθητές συμπληρώνουν ένα σύντομο δελτίο εξόδου «Ένα πράγμα που έμαθα / μία ερώτηση που εξακολουθώ να έχω» και έπειτα το μοιράζονται ανά ζεύγη. Ερωτήσεις αναστοχασμού • Ποιο είναι το πιο απροσδόκητο γεγονός ή η πιο απροσδόκητη ιδέα αυτού του πόρου; • Πώς συνδέεται με κάτι στο δικό σας σχολείο ή στην πόλη σας; • Τι θα λέγατε σε έναν φίλο που έχει 3 λεπτά για να κατανοήσει αυτό το θέμα;
Μαθησιακοί στόχοι	• Κατανόηση ότι η ευρωπαϊκή ταυτότητα περιλαμβάνει πραγματικές ευκαιρίες διασυνοριακού διαλόγου, πέρα από την κοινή ιστορία ή τα κοινά σύμβολα. • Αναγνώριση ότι σχολεία σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες συμμετέχουν σε προγράμματα Erasmus+. • Προβληματισμός σχετικά με τις δεξιότητες (περιέργεια, ενσυναίσθηση, ακρόαση διαφορετικών απόψεων) που απαιτούνται για ουσιαστικό διαπολιτισμικό διάλογο.

Εταίροι του έργου

Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	Πηγή: Erasmus+ Virtual Exchange — Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας https://youth.europa.eu/erasmusvirtual_en
Προτεινόμενη χρήση	Παρουσιάστε το ως «προεπισκόπηση» μελλοντικών ευκαιριών: οι μαθητές διαβάζουν ανά ζεύγη τη σελίδα και έπειτα συζητούν ποιο θέμα θα ήθελαν να συζητήσουν με έναν συνομήλικό από άλλη χώρα, αν μπορούσαν σήμερα να συμμετάσχουν σε εικονική ανταλλαγή.
Τίτλος	Ευρωπαϊκή Εργαλειοθήκη για τα Σχολεία — Ένταξη και ευημερία
Τύπος	Πόρος πολυμέσων (διαδικτυακή συλλογή πόρων)
Σύντομη περιγραφή	Σχετικά με αυτόν τον πόρο Μια συλλογή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με περισσότερα από 150 πρακτικά υλικά για τη συμπεριληπτική εκπαίδευση, την ευημερία και τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, οργανωμένα ανά θέμα (π.χ. μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, ψηφιακές δεξιότητες, ευημερία). Προσφέρει στους εκπαιδευτικούς έτοιμες ιδέες που συνδέονται άμεσα με την έμφαση της Ενότητας 5 στην ένταξη ως θεμέλιο του υπεύθυνου ακτιβισμού. Δραστηριότητα στην τάξη Πριν από την ανάγνωση: ζητήστε από τους μαθητές να προβλέψουν σε μία πρόταση το θέμα του πόρου με βάση τον τίτλο του. Μετά την ανάγνωση: οι μαθητές συμπληρώνουν ένα σύντομο δελτίο εξόδου «Ένα πράγμα που έμαθα / μία ερώτηση που εξακολουθώ να έχω» και έπειτα το μοιράζονται ανά ζεύγη. Ερωτήσεις αναστοχασμού • Ποιο είναι το πιο απροσδόκητο γεγονός ή η πιο απροσδόκητη ιδέα αυτού του πόρου; • Πώς συνδέεται με κάτι στο δικό σας σχολείο ή στην πόλη σας;

Εταίροι του έργου

	Τι θα λέγατε σε έναν φίλο που έχει 3 λεπτά για να κατανοήσει αυτό το θέμα;
Μαθησιακοί στόχοι	- Διερεύνηση πρακτικών, άμεσα εφαρμόσιμων ιδεών για τη δημιουργία μιας τάξης χωρίς αποκλεισμούς. - Σύνδεση του πλαισίου «Ασφάλεια – Ηθική – Ένταξη» της ενότητας με συγκεκριμένη ευρωπαϊκή διδακτική πρακτική. - Εντοπισμός μίας μικρής αλλαγής στην τάξη, εμπνευσμένης από την εργαλειοθήκη, που θα μπορούσε να δοκιμαστεί αυτό το τρίμηνο.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	Πηγή: European Toolkit for Schools (European Agency for Special Needs and Inclusive Education) https://www.european-agency.org/news/european-toolkit
Προτεινόμενη χρήση	Για την προετοιμασία του εκπαιδευτικού: εξετάστε την εργαλειοθήκη πριν σχεδιάσετε τις δραστηριότητες αktiβισμού της ενότητας και επιλέξτε ένα πρακτικό εργαλείο για προσαρμογή ως εισαγωγική δραστηριότητα ή δραστηριότητα συνέχειας.

Εταίροι του έργου

Τίτλος	Συνεργατικό έργο: Η Πρόκληση του Πράσινου Διαδρόμου
Τύπος	Πρόταση συνεργατικού έργου (ομαδική πιλοτική δράση δύο εβδομάδων)
Σύντομη περιγραφή	Επισκόπηση έργου Μικρές ομάδες επιλέγουν ένα ορατό, επιλύσιμο πρόβλημα που σχετίζεται με χώρο πρασίνου, απορρίμματα ή κοινόχρηστους εξωτερικούς χώρους — στη σχολική αυλή, στη διαδρομή προς το σχολείο ή σε κοντινό δημόσιο χώρο, όπως πάρκο ή πράσινος διάδρομος. Κάθε ομάδα δεσμεύεται να υλοποιήσει μια μικρή πιλοτική δράση δύο εβδομάδων: αρκετά ρεαλιστική ώστε να ολοκληρωθεί και αρκετά συγκεκριμένη ώστε η τάξη να μπορεί να μετρήσει αν πέτυχε. Η κλίμακα είναι σκόπιμα περιορισμένη, ώστε η μάθηση να προκύψει από την ολοκλήρωση ενός πλήρους κύκλου και όχι από τον σχεδιασμό ενός μεγάλου έργου που δεν ξεκινά ποτέ. Οδηγίες βήμα προς βήμα 1. Παρατήρηση: κάθε ομάδα εντοπίζει ένα συγκεκριμένο σημείο και πρόβλημα (π.χ. «η γωνία δίπλα στην πύλη του γυμναστηρίου έχει πάντα σκουπίδια μετά το διάλειμμα»). 2. Ακρόαση: πάρτε συνέντευξη από 5–8 μαθητές ή μέλη του προσωπικού σχετικά με το πρόβλημα και το πώς θα μπορούσε να είναι μια ρεαλιστική λύση. 3. Σχεδιασμός: επιλέξτε μία μικρή πιλοτική δράση δύο εβδομάδων (μία φυτεμένη γωνιά, ένα σημείο ανακύκλωσης με σήμανση, ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα καθαρισμού) και καταγράψτε όσα χρειάζονται (υλικά, άδεια, άτομα). 4. Δράση: υλοποιήστε την πιλοτική δράση για δύο εβδομάδες, λαμβάνοντας φωτογραφίες «πριν» και «μετά». 5. Αναστοχασμός: συζητήστε ως ομάδα τι άλλαξε, τι δεν άλλαξε και τι θα κάνατε διαφορετικά την επόμενη φορά. 6. Κοινοποίηση: παρουσιάστε στην τάξη μια δίλεπτη εισήγηση «πριν/μετά», συμπεριλαμβάνοντας μία ευρωπαϊκή αξία (π.χ. αλληλεγγύη, κοινή ευθύνη) που αντικατοπτρίζει το έργο σας. Προτεινόμενοι ρόλοι ομάδας

Εταίροι του έργου

	• Συντονιστής — διατηρεί την ομάδα εντός χρονοδιαγράμματος και επικοινωνεί με τον εκπαιδευτικό. • Υπεύθυνος επικοινωνίας με την κοινότητα — συνομιλεί με το προσωπικό, καταστηματαρχες ή το τοπικό συμβούλιο, αν χρειάζεται. • Υπεύθυνος τεκμηρίωσης — λαμβάνει φωτογραφίες πριν/μετά και τηρεί σύντομο ημερολόγιο έργου. • Παρουσιαστής — προετοιμάζει και πραγματοποιεί την τελική παρουσίαση στην τάξη. Παραδοτέο Μια σύντομη παρουσίαση «πριν/μετά» (2 λεπτά, με φωτογραφίες), μαζί με ένα μονοσέλιδο ημερολόγιο έργου που παρουσιάζει τι δοκιμάστηκε, τι άλλαξε και τι έμαθε η ομάδα. Ερωτήσεις αναστοχασμού 1. Ποιο ήταν το δυσκολότερο μέρος στη μετάβαση από την «παρατήρηση» ενός προβλήματος στην πραγματική ανάληψη δράσης; 2. Άλλαξε η ακρόαση των άλλων το αρχικό σας σχέδιο; Πώς; 3. Ποια ευρωπαϊκή αξία αντικατόπτρισε καλύτερα το έργο σας και γιατί; 4. Αν είχατε έναν ακόμη μήνα, τι θα βελτιώνατε ή θα επεκτείνατε;
Μαθησιακοί στόχοι	• Εξάσκηση στον πλήρη κύκλο ακτιβισμού: παρατήρηση προβλήματος, ακρόαση των ανθρώπων που επηρεάζονται, επιλογή ρεαλιστικού στόχου, υλοποίηση μικρής πιλοτικής δράσης και αναστοχασμός. • Σύνδεση μιας συγκεκριμένης τοπικής δράσης με τουλάχιστον έναν σχετικό ΣΒΑ (π.χ. ΣΒΑ 11 Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, ΣΒΑ 15 Ζωή στη στεριά). • Απόκτηση εμπειρίας στη συνεργασία με σεβασμό, με κοινό προϋπολογισμό, χρονοδιάγραμμα και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. σχολικό προσωπικό, καταστηματαρχη, τοπικό συμβούλιο).

Εταίροι του έργου

Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	
Προτεινόμενη χρήση	Εφαρμόζεται καλύτερα σε 2–3 διδακτικές συνεδρίες (ή ως μικρό έργο δύο εβδομάδων). Μέγεθος ομάδας: 3–5 μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να συμφωνήσουν το θέμα/την τοποθεσία με τη διοίκηση του σχολείου πριν οι μαθητές προσεγγίσουν οποιονδήποτε εξωτερικό εταίρο (τοπικό συμβούλιο, καταστηματαρχες, οικογένειες).

Εταίροι του έργου

Τίτλος	Συνεργατικό έργο: Η Εκστρατεία για Δίκαιη Φωνή
Τύπος	Πρόταση συνεργατικού έργου (σύντομη επικοινωνιακή εκστρατεία)
Σύντομη περιγραφή	Επισκόπηση έργου Με αφετηρία τη μελέτη περίπτωσης «Ποια ιδέα κερδίζει;», οι ομάδες επιλέγουν ένα μικρό ζήτημα δικαιοσύνης στη σχολική τους ζωή — για παράδειγμα, άνιση πρόσβαση στη βιβλιοθήκη, ασαφής διαδικασία χρηματοδότησης ομίλων ή ουρά στο κυλικείο που ευνοεί πάντα την ίδια ομάδα. Στόχος είναι να σχεδιαστεί μια εκστρατεία τεκμηριωμένη (βασισμένη σε γεγονότα και όχι σε φήμες) και υπεύθυνη (με σεβασμό προς όσους διαφωνούν). Οδηγίες βήμα προς βήμα 1. Επιλέξτε ένα ζήτημα δικαιοσύνης και διατυπώστε το σε μία σαφή πρόταση. 2. Συλλέξτε στοιχεία: μια σύντομη έρευνα (8–10 συμμαθητές) ή ένα απλό ημερολόγιο παρατήρησης (π.χ. χρονομέτρηση της ουράς του κυλικείου για τρεις ημέρες). 3. Σχεδιάστε ένα υλικό επικοινωνίας: αφίσα, μονοσέλιδο αίτημα συλλογής υπογραφών ή κείμενο παρουσίασης 90 δευτερολέπτων. 4. Ελέγξτε την εκστρατεία σας σε σχέση με τα τρία θεμέλια της ενότητας: είναι ασφαλής, ηθική (βασισμένη σε γεγονότα και με σεβασμό στη διαφωνία) και συμπεριληπτική απέναντι σε διαφορετικές απόψεις; 5. Παρουσιάστε την εκστρατεία στο κοινό στο οποίο απευθύνεται (π.χ. παρουσιάστε την στο μαθητικό συμβούλιο ή υποβάλετε το αίτημα στη διοίκηση του σχολείου). 6. Γράψτε έναν σύντομο αναστοχασμό σχετικά με την ανταπόκριση που λάβατε. Προτεινόμενοι ρόλοι ομάδας • Ερευνητής — σχεδιάζει και διεξάγει τη σύντομη έρευνα ή τηρεί το ημερολόγιο παρατήρησης.

Εταίροι του έργου

	• Συντάκτης/Σχεδιαστής — δημιουργεί την αφίσα, το αίτημα ή το κείμενο παρουσίασης. • Εκπρόσωπος — πραγματοποιεί την παρουσίαση ή παρουσιάζει το αίτημα. • Ελεγκτής γεγονότων — ελέγχει την ακρίβεια και τον τόνο σεβασμού της εκστρατείας πριν από την κοινοποίησή της. Παραδοτέο Ένα ολοκληρωμένο υλικό εκστρατείας (αφίσα, αίτημα με υπογραφές ή ηχογραφημένη/πραγματοποιημένη παρουσίαση), μαζί με μία παράγραφο που συνοψίζει τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν και την ανταπόκριση που λήφθηκε. Ερωτήσεις αναστοχασμού 1. Πώς άλλαξε η συλλογή στοιχείων τον τρόπο με τον οποίο μιλήσατε για το ζήτημα, σε σύγκριση με την απλή διαμαρτυρία; 2. Ήταν δύσκολο να διατηρήσετε τον σεβασμό προς όσους διαφωνούσαν με την εκστρατεία σας; Πώς το αντιμετωπίσατε; 3. Ποιο μέρος της διαδικασίας έμοιαζε περισσότερο με «πραγματικό» ακτιβισμό και γιατί; 4. Τι θα κάνατε διαφορετικά αν επαναλαμβάνατε αυτή την εκστρατεία;
Μαθησιακοί στόχοι	• Εξάσκηση στη διάκριση ενός τεκμηριωμένου ισχυρισμού που βασίζεται σε στοιχεία από μια υπόθεση ή φήμη. • Σχεδιασμός μιας σύντομης επικοινωνιακής εκστρατείας με σεβασμό (αφίσα, αίτημα ή σύντομη παρουσίαση), η οποία απευθύνεται σε έναν πραγματικό υπεύθυνο λήψης αποφάσεων του σχολείου. • Προβληματισμός σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των ευρωπαϊκών δημοκρατικών αξιών (ισότητα, συμμετοχή, κράτος δικαίου) στις καθημερινές σχολικές αποφάσεις.
Μορφή/Σύνδεσμος πηγής (εάν είναι εξωτερική)	

Εταίροι του έργου

Προτεινόμενη χρήση

Εφαρμόζεται καλύτερα σε 2–3 διδακτικές συνεδρίες (ή ως μικρό έργο δύο εβδομάδων). Μέγεθος ομάδας: 3–5 μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να συμφωνήσουν εκ των προτέρων το θέμα/κοινό με τη διοίκηση του σχολείου.

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

